

Наша Слова

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 5 (1364) 31 СТУДЗЕНЯ 2018 г.

155 гадоў таму назад - 1 лютага 1863 г. - Літоўскі правінцыйны камітэт заклікаў усіх ліцвінаў узяцца за зброю, Беларусь паўстала

1 лютага 1863 г. Літоўскі правінцыйны камітэт заклікаў усіх "ліцвінаў" узяцца за зброю і падтрымаць паўстанне ў Польшчы. Абвешчаўся Часовы правінцыйны ўрад Літвы і Беларусі.

13 лютага 1863 г. у Шаўры да Людвіка Нарбута прыбыў ганец Віленскага камітэта з загадамі, адным з загадаў Людвік прызначаўся вайсковым начальнікам Лідскага павета. Атрымаў ён і загад пра пачатак паўстання.

Нядоўга доўжылася падрыхтоўка да ад'езду, усё ўжо было гатова. Перад ад'ездам сабралася ўся вялікая сям'я Нарбутаў. Людвік быў апрануты ў старую камізэльку, падбітую аўчынай, і ўзброены рэвальверам, на баку вісела старая каўказская шабля. Сястра Тэадора ўручыла яму харугву, вышытую ўласнымі рукамі, а ён перадаў ёй маніфест Камітэта для ксяндза з Начы, каб заўтра прачытаць вернікам. Людвік захоўваў поўны спакой і пасля дабраславлення бацькамі і развітання з маладой жонкай і сваякамі, у суправаджэнні брата Баляслава і шасці блізкіх паплечнікаў - сяброў маладосці і сялян роднага маёнтка - з'ехаў з хаты. Праз некалькі кіламетраў ад хаты, у Салапаціскім лесе, каля Эйшышскага гасцінца, аддзел спыніўся - тут было месца збору паўстанцаў.

У першы лагер нарбутаўцаў, заложаны за тры вярсты ад Начы, у ноч з 13 на 14 лютага з групай у сем чалавек прыйшоў Леў Краінскі з Грышанішак.

Назаўтра, 14 лютага, сястра Тэадора прыехала да нацкага пробашча ксендза Гогаўта і перадала яму маніфест. Гогаўт у той жа дзень зачытаў маніфест паўстанцаў.

Паўстанне на землях былога Вялікага Княства Літоўскага перайшло ва ўзброеную фазу.

У Слоніме аднавілі ТБМ

Слоні́мская арганізацыя Таварыства беларускай мовы была створана ў канцы 1980-х гадоў. Яе ўзначальвалі розныя людзі, і шмат было зроблена добрых спраў на карысць роднай мовы. Але з цягам часу актыўнасць і дзейнасць кіраўнікоў арганізацыі спынілася, а яе сябры па розных прычынах перыядычна адыходзілі ад працы ТБМ, хаця да сённяшніх дзён застаюцца прыхільнікамі роднай мовы. Сёлета на газету ТБМ "Наша слова" ў Слоніме, у параўнанні з мінулымі годамі, колькасць падпіс-

чыкаў павялічылася, хаця ва ўсіх іншых гарадах і вёсках Беларусі яна значна зменшылася. У Слоніме сёння пражывае шмат цікавых людзей, якія актыўна прапагандуюць родную культуру, літаратуру, гісторыю і мову. Таму настаў час аднавіць Слоні́мскую арганізацыю ТБМ, што і было зроблена ў суботу 27 студзеня. У паседжанні прынялі ўдзел рэдактар газеты "Наша слова", намеснік старшыні ТБМ Станіслаў Суднік, актывіст ТБМ з Дзятлава Валер Петрыкевіч. Спадар Суднік пазнаёміў прысутных з дзейнасцю Лідскай арганізацыі ТБМ, адказаў на пытанні слоні́мскай раённай арганізацыі ТБМ аднагалосна была абрана Святлана Бушчык, намеснікам - Сяргей Чыгрын са Слоніма і Уладзімір Кавальчук з Жыровічаў.

Першачарговай зада-

Святлана Бушчык, закончыла біяфак БДУ, у свой час узначальвала слоні́мскую арганізацыю "Ахова птушак Бацькаўшчыны".

чай з'яўляецца аднаўленне рэгістрацыі арганізацыі ў Слоні́мскім выканкаме

Аксана Шпак, Беларускае Радыё Рацыя, Слоні́м. Фота аўтаркі.

180 гадоў з дня нараджэння Кастуся Каліноўскага

Кастусь КАЛІНОЎСКИ (Вінцэнт Канстанцін Каліноўскі; 2 лютага 1838 - 22 сакавіка 1864) - нацыянальны герой Беларусі, адзін з кіраўнікоў нацыянальна-вызвольнага паўстання 1863-1864 гадоў; рэвалюцыянер-дэмакрат, публіцыст, паэт. У наш час К. Каліноўскі лічыцца адным з найбольш вядомых прадстаўнікоў беларускай нацыі ў свеце.

Кастусь Каліноўскі нарадзіўся ў вёсцы Мастоўляны Гарадзенскага павета (цяпер у Падляскім ваяводстве Польшчы). Ахрышчаны 18 лютага ў Ялоўскім парафіяльным касцёле. У 1847-1852 гадах навучаўся ў Свіслацкай павятовай вучэльні, пасля заканчэння якой (1856) некалькі гадоў пражыў у бацькавым фаль-

варку Якушоўка (у валоданні Каліноўскіх з 1849 года), дапамагаючы ў гаспадарчых клопатах і, відавочна, займаючыся самаадукацыяй.

У 1856 годзе паступіў на юрыдычны факультэт Пецярбурскага ўніверсітэта, які скончыў праз чатыры гады з навуковай ступенню кандыдата права.

Улетку 1862 года разам з паплечнікамі з Гарадзенскай рэвалюцыйнай арганізацыі Феліксам Ражанскім, Станіславам Сангіном і Валерам Урублеўскім распачаў выпуск "Мужыцкай праўды" - першай у гісторыі газеты на беларускай мове.

У 1862 годзе К. Каліноўскі ўжо ўваходзіў у склад Літоўскага правінцыйнага камітэта (ЛПК) - цэнтральнага органа падрыхтоўкі паўстання ў Літве-Беларусі. А ўвосень таго ж года стаў яго старшынём. Пасля роспуску ЛПК К. Каліноўскага накіравалі на родную Гарадзеншчыну на паса-

ду паўстанцкага камісара ваяводства.

У чэрвені 1863 года К. Каліноўскі мусіў вярнуцца ў Вільню, дзе дзейнічаў пад канспірацыйнымі прозвішчамі. У ноч на 29 студзеня 1864 года схоплены царскімі жандармамі ў Святаянскіх мурах. Павешаны на Лукішках у Вільні.

Вікіпедыя.

210 гадоў з дня нараджэння Вінцэнта Дуніна-Марцінкевіча

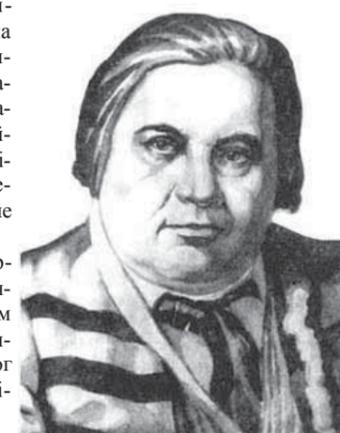
Вінцэнт-Якуб (Вікенціў Іванавіч) **ДУНІН-МАРЦІНКЕВІЧ** (4 лютага 1808, фальв. Панюшкавічы, Бабруйскага павет, Расійская імперыя, цяпер Бабруйскага раёна Беларусі - 29 снежня 1884, Люцынка, Менскі павет, Расійская імперыя, цяпер Валожынскі раён Менскай вобласці; псеўданім: Навум Прыгаворка) - беларускі празаік, паэт, драматург, тэатральны крытык. Заснавальнік нацыянальнай драматургіі, тэатра, першы класік новай беларускай літаратуры.

Скончыў Бабруйскае павятовае вучылішча (1824). С. Богуш-Сестранцэвіч, знаходзячыся на пасадзе мітрапаліта ўсіх рымска-каталіцкіх касцёлаў Расійскай імперыі, узяў пляменніка ў Пецярбург, дзе падлетак Вінцэнт жыў у сярэдзіне 1820-х гадоў.

Вучыўся ў Пецярбургскім універсітэце (па іншых звестках - у Віленскім універсітэце) на медыцынскім факультэце, але не мог прывычыцца да анатаміравання і пакінуў вучобу.

Падчас паўстання 1863-64 гадоў абвінавачваўся ў распаўсюджванні "шкодных для ўрада" ідэй.

Пісаў па-беларуску і па-польску. Творчую дзейнасць пачаў з оперных лібрэта. Як драматург і актёр дэбютаваў у Менску, паставіўшы апэрету "Рэкруцкі яўрэйскі набор" (1841) і выканаўшы ў ёй

адну з галоўных роляў.

Працаваў у розных літаратурных жанрах. У 1860-я - 1870-я гады напісаў камедыі "Пінская шляхта" і "Залёты".

Арганізаваў тэатральную трупу - першы беларускі тэатр, які ладзіў спектаклі ў 1840-50-я гады...

Вікіпедыя.

ISSN 2073-7033

9 772073 703003 >

План работы на 2018 год

Менскай абласной арганізацыі грамадскага аб'яднання "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны"

1. З бацькамі дзяцей, якія ў 2018/2019 навучальным годзе пойдць у дзіцячыя сады і першыя класы школ, правесці гутаркі аб навучанні дзяцей на беларускай мове і ад імя рады абласной арганізацыі накіраваць у аддзельны адукацыйны раённы канцавы ўпраўленне адукацыі Менскага аблвыканкама прапановы арганізаваць беларускамоўныя групы ў дзіцячых дашкольных установах і беларускамоўныя класы ў школах.	Да чэрвеня	Раённыя і гарадскія арганізацыі, рада абласной арганізацыі	70-годдзе Анатоля Бутэвіча; 110-годдзе Сцяпана Майхровіча; 100-годдзе Івана Грамовіча; 100-годдзе Міхася Пянкрата; 115-годдзе Хвядоса Шынклера; 195-годдзе Уладзіслава Сыракомлі; 60-годдзе Адама Глобуса;	15 чэрвеня 21 чэрвеня 26 ліпеня 28 жніўня 22 верасня 29 верасня 29 верасня	
2. Прадоўжыць работу сярод жыхароў населеных пунктаў вобласці па арганізацыі гурткоў, клубоў, курсаў беларусказнаўства і вывучэння беларускай мовы.	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі	115-годдзе Алеся Змагара; 195-годдзе Адама Плуга; 135-годдзе Язэпа Лёсіка; 75-годдзе Казіміра Камейшы; 80-годдзе Ніны Маеўскай; 105-годдзе Аляксея Кулакоўскага; 225-годдзе Евы Фялінскай.	23 кас-нікі 18 ліс-пада 4 снежня 4 снежня 24 снежня 26 снежня	
3. Накіраваць прапановы кіраўніцтву Адкрытага акцыянернага таварыства "Мінаблаўтатранс", падраздзяленняў Беларускай чыгункі на тэрыторыі вобласці рабіць на беларускай мове аб'явы аб прыпынках у аўтобусах, дызель-цягніках і электрацягніках і надпісы на шыльдах з раскладам руху аўтобусаў або цягнікоў, а таксама інфармаванне пасажыраў на вакзалах.	Да 1 сакавіка	Рада абласной арганізацыі	10. Прадоўжыць удакладненне арганізацыйнай структуры і колькаснага складу абласной арганізацыі Таварыства беларускай мовы, перарэгістрацыю сяброў Таварыства, павялічыць іх колькасць.	Да 1 снежня	Раённыя і гарадскія арганізацыі, рада абласной арганізацыі
4. Накіраваць кіраўнікам прадпрыемстваў розных формаў уласнасці прапановы выкарыстоўваць беларускую мову пры маркіроўцы і афармленні ўпакоўкі выпусканай прадукцыі.	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі	11. Прыняць удзел у мерапрыемствах з нагоды: 80-годдзя ўтварэння Менскай вобласці; 100-годдзя абвяшчэння Беларускай Народнай Рэспублікі; 60-годдзя заснавання Салігорска; 630-годдзя першых пісьмовых звестак пра Маладзечна.	15 студзеня 25 сакавіка 10 жніўня 16 снежня	Рада абласной арганізацыі
5. Правесці сустрэчы з патэнцыйнымі падпісчыкамі газеты "Наша слова", у тым ліку з удзелам сяброў рэдакцыйнай калегіі выдання; кожнаму сябру Таварыства беларускай мовы выпісаць газету "Наша слова".	На працягу года	Рада абласной арганізацыі; раённыя і гарадскія арганізацыі	Ініцыяваць публікацыі аб гэтых фактах у сродках масавай інфармацыі.	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі
6. Прааналізаваць выкарыстанне беларускай мовы на афіцыйным інтэрнэт-сайце Менскага абласнога выканаўчага камітэта і ў газеце "Мінская праўда"; пры неабходнасці ўнесці адпаведныя прапановы кіраўніцтву аблвыканкама і рэдакцыі газеты.	Красавік - май	Рада абласной арганізацыі	12. Рэгулярна праводзіць сходы суполак, раённых і гарадскіх арганізацый Таварыства беларускай мовы з абмеркаваннем актуальных пытанняў іх дзейнасці з улікам рэгіянальных умоў. Увесці ў практыку планаванне сваёй работы і аналіз выканання гэтых планаў.	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі
7. У мэтах святкавання Міжнароднага дня роднай мовы: накіраваць віншаванні кіраўнікам абласнога Савета дэпутатаў і абласнога выканаўчага камітэта, раённых і гарадскіх Саветаў дэпутатаў і выканаўчых камітэтаў; ініцыяваць прысвечаныя свята публікацыі ў мясцовых сродках масавай інфармацыі, правядзенне "круглых сталаў" з удзелам журналістаў і пісьменнікаў; правесці Агульнаацэнную дыктоўку: першы этап - 21 лютага, другі этап - 15 сакавіка, трэці этап - 25 сакавіка.	Люты - сакавік;	Раённыя і гарадскія арганізацыі, рада абласной арганізацыі	13. Развіваць супрацоўніцтва з грамадскімі арганізацыямі, якія дзейнічаюць у Менскай вобласці.	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі, рада абласной арганізацыі
8. Унесці прапановы рэдакцыям рэгіянальнага тэлебачання вобласці (Салігорск, Слуцк, Маладзечна, Барысаў) выпускаць у эфір тэлеасяродкі на беларускай мове.	Да 1 сакавіка;	Рада абласной арганізацыі.	14. У раёнах вобласці правесці маніторынг моўнай сітуацыі і стану з моўнымі правамі іх жыхароў. Пры выяўленні парушэнняў дзейнага заканадаўства аб мовах накіраваць прапановы па іх ухіленні ў мясцовыя органы ўлады.	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі, рада абласной арганізацыі
9. Адзначыць юбілейныя дні нараджэння беларускіх літаратараў, мовазнаўцаў - ураджэнцаў Мінскай вобласці, ініцыяваць публікацыі аб іх у мясцовым друку і газеце "Наша слова", арганізацыйно ў бібліятэках выставак іх твораў, правядзенне сустрэч з чытачамі: 105-годдзе Антона Аleshкі; 110-годдзе Станіслава Шушкевіча; 100-годдзе Алеся Бачылы; 70-годдзе Леаніда Якубовіча; 75-годдзе Мар'яна Дуксы; 65-годдзе Валянціны Аксак; 105-годдзе Васіля Івашына; 80-годдзе Івана Канановіча; 80-годдзе Уладзіміра Карызыны; 215-годдзе Адольфа Янушкевіча;	На працягу года	Раённыя і гарадскія арганізацыі	15. Адзначыць Еўрапейскі дзень моў.	Верасень	Рада абласной арганізацыі
	1 лютага 19 лютага 2 сакавіка 21 сакавіка 5 красавіка 28 кра-віка 9 мая 10 мая 25 мая 9 чэрвеня		16. Правесці абласны агляд-конкурс мясцовых сродкаў масавай інфармацыі па выкарыстанні ў іх публікацыях беларускай мовы. 17. Сістэматычна аналізаваць размяшчэнне ў населеных пунктах вобласці шыльдаў і банераў, прапановы аб выкарыстанні на іх беларускай мовы накіраваць адпаведным установам і арганізацыям. 18. Прыняць удзел у кампаніі "Будзьма" з правядзеннем гістарычных і літаратурных сустрэч. 19. Работу абласной арганізацыі Таварыства беларускай мовы асвятляць на інтэрнэт-сайце Таварыства, у газеце "Наша слова" і мясцовых сродках масавай інфармацыі.	Да кастрычніка На працягу года	Рада абласной арганізацыі Раённыя і гарадскія арганізацыі

Зацверджаны радай абласной арганізацыі ТБМ 6 студзеня 2018 года.

Справаздача

аб рабоце Гарадзенскай гарадской арганізацыі ТБМ імя Ф. Скарыны за 2017 год

1. Прэзентацыя мемуарных кніг Міхася Амялішкі (12.01).
2. Вечарына да 25-годдзя гарадзенскага хору "Бацькаўшчына" (15.01).
3. Прэзентацыя даследавання Івана Будніка пра ваенныя дзеянні на Гарадзеншчыне ў 1944 годзе (2.02).
4. Творчы вечар гісторыка і пісьменніка Алеся Краўцэвіча (3.03).
5. Вечарына памяці Міхася Ткачова (10.03).
6. Вечар паэзіі. Леанід Дранько-Майсюк і Эдуард Акулін. Маладыя паэты з Гародні (21.03).
7. Прэзентацыя літаратурнага зборніка "Каложскі дабравест" (22.03).
8. Абмеркаванне літаратурнага альманаха Гарадзенскага абласнога аддзялення СПБ "Новы замак" № 5 (24.03).
9. Эліза Ажэшка і яе прыродны свет. Пра асобу і лёс пісьменніка. Меркаванні чытачоў (28.03).
10. Невядомае ў лёсах выдатных пісьменнікаў (Уладзімір Караткевіч, Зоська Верас, Ларыса Геніюш і інш.). Сумесна з гістарычным гуртком ГрДУ (12.04).
11. Рэгіёны Гарадзеншчыны. Агульнае і адметнае (22.04).
12. Абласная краязнаўчая навуковая канферэнцыя школьнікаў. Сумесна з гімназіяй № 30 (22.04).
13. Вечарына да 60-годдзя Міколы Таранды (11.05).
14. Прэзентацыя кнігі Яна Максімука "Сто словаў" (12.05).
15. Справаздачна-перавыбарная канферэнцыя гарадской арганізацыі ТБМ імя Ф. Скарыны (11.06).
16. Усебеларуская дыктоўка ў Гародні. Тэкст Аляксея Каўкі. Чытаў А. Пяткевіч (6.07).
17. Прэзентацыя зборніка прозы Валянціны Дубатоўкі "Чужы" (21.07).

18. Вечарына паэтэсы Іны Снарскай (26.07).
19. Сустрэча з гісторыкам і паэтэсай Святланай Сяльверставай (Святланай Куль). (29.08).
20. Вечарына памяці Эдзіка Мазько (30.08).
21. Візіт у ГарАНА на конт стварэння каардынацыйнай рады па арганізацыі беларускіх класаў (14.09).
22. Гарадзенскія чытанні (сумесна з абласной бібліятэкай). (28.09).
23. Вечарына, прысвечаная жыццю і творчасці Зоські Верас (4.10).
24. Вечарына Якуба Коласа (27.10).
25. Прэзентацыя пасмяротнай кнігі Ігара Жука (28.10).
26. Прэзентацыя гарадзенскага гістарычнага альманаха "Горад святога Губерта" (10.11).
27. Да 135-годдзя Якуба Коласа. Вечарына (сумесна з філфакам ГрДУ). (11.11).
28. Прэзентацыя кнігі прозы Альжбеты Кеды "Шчонаўскія абразкі" (16.11).
29. Вечарына памяці літаратуразнаўца Ігара Жука (19.11).
30. Прэзентацыя кнігі паэзіі Дануты Бічэль і Андрэя Пяткевіча (10.12).
31. Пераднавагодні візіт у дзіцячы сад № 42 (з беларускімі групамі). (22.12.).
32. Вечарына "Традыцыя гарадзенскіх календароў" (28.12.).

Адсочвалася падпіска на "Наша слова". Сабраны складкі сяброў за 2017 год. Наведваліся сходы бацькоў першакласнікаў. 14 школьнікаў у 2017 годзе пайшлі ў 1-ыя беларускія класы.
Старшыня Гарадзенскай гарадской рады "ТБМ імя Ф. Скарыны" Пяткевіч А.М.

Да 200-годдзя Адама Кіркора

Па прапанове ТБМ, якая была накіравана толькі ў пачатку студзеня, Белпошта вельмі аператыўна выпусціла мастацкі канверт да 200-годдзя Адама Кіркора.

"Дударскі Рэй - 2018" у Глыбокім

Глыбокае запрашае на другі фест дударскіх рэгіёнаў "Дударскі Рэй - 2018", які сёлета адбудзецца 4-6 траўня. Свята дуды пройдзе пад міжнародны акампанімент запрошаных гасцей з розных дударскіх рэгіёнаў Польшчы, Славакіі, Чэхіі, Шатландыі, Латвіі, Бельгіі, Сербіі і Харватыі. У адрозненне ад дэютнага фесту, сёлета падзея стане ажно трохдзённай і абячае сабраць шматлікіх прыхільнікаў гэтага старажытнага беларускага інструмента.
Больш пра фест можна даведацца на старонках:
<https://vk.com/dudarskirej>
www.facebook.com/DudarskiRej

Рыгор Сітніца: " Служу нацыі і Бацькаўшчыне! "

- Святло і цемра, класіка і сучаснасць, фальклор і мадэрн аб'яднаныя ў графічных працах Рыгора Сітніцы, - адзначыў на адкрыцці творчага вечара вядомага мастака Алег Хаменка, кіраўнік гурта "Палац".

На імпрэзу сабраліся шматлікія сябры і калегі спадара Рыгора па Беларуска-Савецкім саюзе мастакоў і Саюзе беларускіх пісьменнікаў, прыехалі ягоныя родныя і землякі з Гомельшчыны.

"Канцэрт для скрыпкі і завірухі" прагучаў для юбіляра ў выкананні ансамбля салістаў Белдзяржфілармоніі "Класік-Авангард" на чале з Уладзімірам Байдавым. Тонкія мелодыі скрыпкі і вяланчэлі перагукаліся з вершамі:
"Сястрой міласэрнай ахвярнаю застанься, маленькая скрыпка."

Госці мерапрыемства пазнаёміліся з новым альбомам "Рыгор Сітніца. Простыя рэчы", які выдавецкі дом "Звезда". У ім змешчана графіка, паэзія і жывапіс аўтара. У альбом увайшлі 140 рэпрадукцый мастацкіх твораў, каля 50 вершаў, фотаздымкі, творчы жыццяпіс аўтара. Стылю Рыгора Сітніцы ўласціва спалучэнне супрэматычных і канструктывісцкіх прынцыпаў у пабудове кампазіцыі, сімвалічнасць мовы. Яго творчасці характэрна пільная ўвага да гісторыі, этнаграфіі і фальклору, як неад'емных частак агульнаеўрапейскага культурнага кантэксту.

На вечарыне быў прадстаўлены і новы зборнік вершаў лаўрэата літаратурнай прэміі "Залаты апостраф" Р. Сітніцы - "Ток", выпушчаны менскім выдавецтвам "Чатыры чвэрці".

Першы намеснік міністра культуры Грына Дрыга адзначыла шматгадовую дзейнасць юбіляра як кіраўніка грамадскай арганізацыі і прыкладзены ім намаганні дзеля таго, каб найбольш таленавітыя мастакі маглі паспяхова выстаўляць свае працы.

Намеснік старшыні Менгарвыканкама Ігар Юркевіч уручыў

спадару Рыгору ганаровую граматы і выказаў падзяку за развіццё нацыянальных каштоўнасцей і ўпрыгожанне горада Менска. "Служу і буду служыць нацыі і Бацькаўшчыне!" - прамовіў у адказ Рыгор Сітніца. - "Горад - наш!"

Мы задалі некалькі пытанняў тым асобам, якія прыйшлі прывітаць юбіляра.

- Трэба сказаць пра Сітніцу, што пасля заканчэння Акадэміі ён вырас і стаў знакамітым мастаком, - з задавальненнем канстатаваў яго настаўнік, народны мастак Васіль Пятровіч Шаранговіч, які аказаў на вучня светапоглядны ўплыў. - Рыгор дадаў да прафесіі яшчэ і паэтычны дар. Хачу павіншаваць свайго вучня, які дасягнуў поспехаў у сваёй творчасці!

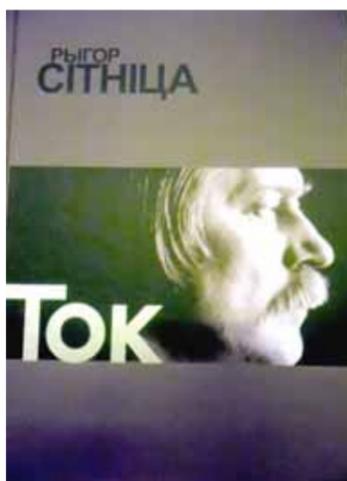
- Мы са спадаром Рыгорам сустрэліся на мерапрыемствах Саюза мастакоў, - узгадаў праваслаўны святар, айцец Ігар Карасцяляў. - Сёння я паслухаў феноменальныя вершы і адчуў, які гэта глыбінны талент! Ён - мой бліжэйшы сябра, і я з задавальненнем прыйшоў на імпрэзу! Ён бываў неаднаразова ў нас у прыходзе і быў шчаслівы, што храм Еўфрасініі Полацкай упрыгожвае наш горад.

Алег Хаменка са сваім гуртом энергічна і тэмпераментна выканаў песні: "Шчодры вечар", "Кола" і іншыя.

Вялікае ўражанне пакінулі ў душах прысутных вершы Рыгора Сітніцы. Яны былі для многіх сапраўдным адкрыццём. Выступоўца пачаў з лірычных назіранняў за лістападам ды завірухай і перайшоў да тэмаў, якія сведчаць пра сталенне духу і асобы.

Моцна ўздзельнічаў на аўдыторыю верш "Сола для вулічнага саксафона", прысвечаны рэпрэсаванаму музыку, які вярнуўся з высылкі, і твор "Фотаздымкі Купалы 30-тых гадоў". На заканчэнне аўтар падсумоўвае прайдзенае:
*"Перагледзь назбіраны скарб,
Каб на святы прыбраць душу,
Каб валізы не валачы
Па дарозе на страшны суд."*

Рыгор Сітніца не аднойчы казаў у прыватнай гутарцы, што хацеў бы напоўніцу выкарыстаць адведзены час на самарэалізацыю, і таму ён ім-

кнецца шукаць паразумення і наладжваць супрацоўніцтва з рознымі ўстановамі культуры, дэманструючы ўраўнаважаную і канструктыўную нацыятворчую лінію. Сведчанне гэтаму - асабістая плённая творчая дзейнасць і выніковая рэалізацыя выставачных праектаў яго калег у рамках Беларускага саюза мастакоў.

*"І будзе святло на тварах,
І будзе ў душах надзея!"* - запэўнівае паэт і мастак.

*Э. Дзвінская,
фота аўтара.*

На здымках:

1. Рыгор Сітніца, Алег Хаменка і гурт "Палац";
2. Васіль Шаранговіч;
3. Зборнік вершаў "Ток";
4. Аўтар падпісвае свае кнігі.

Пайшоў з жыцця паэт і мастак Міхал Анемпадыстаў

Беларускі дызайнер, графік, фатограф, паэт і перакладчык Міхал Анемпадыстаў памёр ва ўзросце 53 год. Ён у крытычным стане бы дастаўлены ў лякарню пасля таго, як у ноч на 23 студзеня нібыта заснуў за камп'ютарам. Назаўсёды.

Міхал Анемпадыстаў нарадзіўся 16 сакавіка 1964 года ў Менску. Дызайнер, фатограф, графік, паэт, публіцыст. Сябра Беларускага саюза дызайнераў і Беларускага ПЭН-клуба. Анемпадыстава называюць адным са стваральнікаў беларускай рок-паэзіі - ягоныя вершы сталі песнямі N.R.M., "Новага Неба", Змітра Вайцшокевіча, IQ48 ды іншых. Ён быў аўтарам славутага "Народнага альбома" (прызнанага "Альбомам года" на "Рок-каранавіі-1997"), перакладаў польскія рок-хіты для беларускіх спевакоў. "Чалавек года-2006" па версіі інтэрнэт-партала "Тузін гітоў".

Лявон Вольскі:

- Нечакана, што проста словаў няма. Хацелі заняцца адтэрмінаваным праектам, з песнямі мысларскімі, рыбацкімі, марскімі. Частка была зроб-

лена. Нядаўна ён мне тэлефанаваў, павінны былі сустрэцца днямі. Не зразумела логіка жыцця - чаму так адбываецца.

Павел Севярынец:

- Яго шэдэўры, такія як "Народны альбом" - гэта вехі найноўшай беларускай культуры. Таму, канешне, страта Міхала Анемпадыстава - гэта вялікая страта для ўсёй Беларусі. Мы ўсе памятаем уздым "Народнага альбома" ў канцы 90-х гадоў, калі проста пераасэнсавалі сябе, Беларусь. "Народны альбом" стаў самастойнай з'явай. Цэлыя спектаклі і вялізныя канцэрты ладзіліся на аснове "Народнага альбома". І гэтая традыцыя будзе працягвацца.

Віцук Вячорка:

- Міхал для мяне - гэта чалавек, які пашырыў прастору беларушчыны, які ў пэўным сэнсе пачаў задаваць ёй, беларушчыне, новыя каардынаты. Усе яго праекты, усе яго задумы былі прарыўныя. Для мяне гэта вялікая нечаканасць. І гэта ўдар па ўсіх, хто яго ведаў, гэта ўдар па беларушчыне.

Паводле Радыё Рацыя.

НЕ СТАЛА СЯБРА, ДОБРАГА ЧАЛАВЕКА І ПАТРЫЁТА БАЦЬКАШЧЫНЫ ВАЛЕРА ШЫЛА

2006 года. Падчас разгону намётавага мястэчка на пляцы Каліноўскага (Кастрычніцкай плошчы) быў затрыманы і пакараны дзесяццю суткамі арышту, якія адседзеў у Жодзінскай турме. У 2014 годзе, ужо хворы, пасля некалькіх аперацый уласным аўтамабілем два разы ездзіў у Кіеў на апошні Майдан.

Ён быў актыўным удзельнікам беларускага адраджэння, сапраўдным, шчырым беларускім патрыётам, які ўсім сэрцам, усёй душою любіў сваю Бацькаўшчыну і змагаўся за яе лепшую долю як мог. Валер быў светлым, сціплым і таленавітым чалавекам, выдатным музыкам і выкладчыкам.

Светлага Раю табе, Валер, і вечная памяць.

Уладзімір Гундар.

Валер Шыла нарадзіўся 10 студзеня 1970 года ў Баранавічах. Вучыўся ў СШ № 5. У 1994 годзе скончыў РАМ імя Гнесіных. Пасля працягнуў адукацыю ў Германіі.

Працаваў выкладчыкам у гімназіі-каледжы мастацтваў імя І. В. Ахрэмчыка ў Менску. Выкладаў у Баранавіцкім дзяржаўным музычным каледжы. Лепшыя яго вучні наступалі ў ВНУ Масквы і Санкт-Пецярбургу. Апошнія гады, не пакідаючы працы, Валер Шыла змагаўся з хваробай, перанёс некалькі аперацый.

